

การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ A Study of Community Context for Developing Tourist Attractions in Lomsak Sub-district, Lomsak District, Phetchabun Province

ตรียากานต์ พรหมคำ¹
Treeyakarn Promkam¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและคัดเลือกชุมชนสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาตัวบ่งชี้ว่าพื้นที่ใดเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และศึกษาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก ประชาชน และนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกในระดับนโยบายที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ สวนดงตาล โดยจัดทำเป็น ตลาดน้ำสวนดงตาล ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน ตัวบ่งชี้ที่ระบุว่าพื้นที่สวนดงตาลควรที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ นโยบายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก แนวทางการพัฒนาของทางจังหวัดเพชรบูรณ์ และแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้ สำหรับแนวทางการพัฒนาสวนดงตาล ได้แก่ การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ การจัดกิจกรรมดนตรีภายในสวนดงตาล การให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในสวนดงตาล การสร้างห้องน้ำ การสร้างลานจอดรถ การจัดให้มีร้านอาหารทั้งกลางวัน-กลางคืน การจัดให้มีแหล่งทิ้งขยะ การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวสวนดงตาล และเสริมสร้างให้ประชาชนที่อาศัยอยู่รอบบริเวณสวนดงตาลตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วย

คำสำคัญ : บริบทชุมชน, การพัฒนา, แหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

¹ อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาลังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Abstract

The purposes of this research were to 1) study community context and then choose appropriate communities to develop as tourist attractions, 2) study indicators that qualify appropriate areas for development as tourist sites, 3) study the development processes in the tourist areas. The researcher conducted the study by selecting the population living in Lomsak sub-district, Lomsak district, Phetchabun province. Interviews with key samples such as the Lomsak mayor were conducted. Local people and visiting tourists were likewise interviewed in order to identify their needs and determine how their thoughts were relevant to area development of tourist sites in Lomsak sub-district.

The results of the study showed that the site of Dongtan Park was selected to develop as an important tourist attraction in accordance with the policy to develop important tourist attractions, Further, it would be developed and managed as Dongtan Park floating market. The plan was viewed as being relevant to both the people's and tourists' needs. In addition, the indicator specifying that Dongtan Park should be developed as a tourist site was part of the Lomsak mayor's development policy. The policy was entitled in the three-year plan of Lomsak municipality and also corresponded to the provincial development plan of Phetchabun. This theoretical concept was possible to achieve. Significant challenges must be met to develop Dongtan as a tourist site: the construction of a water reserving dam, arranging garden music, make the internet available around the park, construct toilets and parking, build day and night food stalls, provide litter bins, and to publicize with a tourist attraction signs. Finally, it would be necessary for local people to promote the park and be aware of its importance and benefits after it was developed as a tourist site.

Keywords : Community Context, Development, Tourist Attractions in Lomsak Sub-district

บทนำ

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้มีการนำเงินตราเข้ามาใช้จ่ายในพื้นที่ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่บุคคลหลายกลุ่ม และในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวนั้นมีหลายประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ การท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวประเภทศิลปะและวัฒนธรรม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545) โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทจะให้ผลในด้านความเพลิดเพลิน การพักผ่อน และความรู้ความเข้าใจอันเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับชีวิต มีผลทำให้ชีวิตมีความสุขเพราะได้เรียนรู้และเข้าใจในความงาม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของมนุษย์ในภูมิภาคต่างๆ จังหวัดเพชรบูรณ์ถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย

ในส่วนของอำเภอหล่มสักเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งในอดีตอำเภอหล่มสักเคยได้รับการเสนอให้เป็นจังหวัดเนื่องจากมีความพร้อมในด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก และในปัจจุบันอำเภอหล่มสักจังหวัดเพชรบูรณ์ ก็ยังคงเป็นอำเภอที่มีความพร้อมในทุกด้านมากกว่าอำเภออื่นๆ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ที่อยู่ในบริเวณที่ตั้งของอำเภอหล่มสัก อาทิเช่น อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง อุทยานแห่งชาติเขาค้อ วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ ค่ายลูกเสือพ่อขุนผาเมือง หลักเมืองหล่มสัก และอนุสรณ์สถานเมืองรัต เป็นต้น ในปัจจุบันภายในตำบลหล่มสักได้พัฒนาพื้นที่บางส่วนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมาใหม่ อาทิเช่น ถนนคนเดินเป็นต้น ซึ่งนอกเหนือจากสถานที่ยกตัวอย่างมาแล้ว อาจจะยังมีพื้นที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบในตำบลหล่มสักอีกก็เป็นได้ ซึ่งพื้นที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบเหล่านั้นอาจจะเป็นพื้นที่ใหม่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำอำเภอหล่มสักได้อีก และเนื่องจากในเขตตำบลหล่มสักถือว่าเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่พอสมควร ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในบางแห่ง การพัฒนาในด้านต่างๆ อาจยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร กล่าวคือ เส้นทางในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งภายในตำบลหล่มสักยังคงขรุขระ ที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลยังคงมีไม่เพียงพอ หรือแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในตำบลหล่มสักยังไม่ได้รับการบูรณะให้ดีเท่าที่ควรสำหรับจะต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ เป็นต้น

การที่แหล่งท่องเที่ยวภายในตำบลหล่มสักจะสามารถสร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวภายในตัวตำบลหล่มสักได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ต้องมีการพัฒนาอีกมาก อาทิเช่น การพัฒนาเส้นทางสำหรับการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ การพัฒนาด้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาด้านสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลหล่มสักให้เป็นจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะหากมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลหล่มสักมาก ก็จะทำให้ระบบเงินตรามีการหมุนเวียนในพื้นที่ตำบลหล่มสักมากขึ้นเท่านั้น ทำให้ประชาชนในเขตตำบลหล่มสักมีรายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก โดยการวิเคราะห์ว่ามีพื้นที่ใดที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำตำบลหล่มสักได้ และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในด้านใดได้บ้างเพื่อที่จะเป็นทางเลือกให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอหล่มสัก ทั้งนี้โดยอาศัยผลการวิจัยของวรการ สุตาแก้ว (2555) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้ม อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ งานวิจัยของแสงจันทร์ ขุนอภัย (2555) ที่ศึกษาการบริโภคการท่องเที่ยวในเขตรมดกโลกวัดภูจำปาสัก แขวงจำปาสักสปป.ลาว และงานวิจัยของศิริประภา แก้วอุดม (2553) ที่ได้วิจัยทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้กำหนดกรอบแนวคิดความเป็นไปได้ โดยกำหนดเป็นสามตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่ แผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก แนวทางการพัฒนาของทางจังหวัดเพชรบูรณ์ และแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดและแนวทางในการพัฒนาแหล่งชุมชนในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาบริบทชุมชนโดยใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสำรวจโครงสร้างทางกายภาพในชุมชน ซึ่งเทคนิควิธีการดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาข้อมูลในชุมชนโดยมีผู้นำกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจในระดับนโยบายของพื้นที่ที่ทำการศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ภายในตำบลหล่มสัก ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัย ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 ระดับคือ ระดับนโยบาย และ ระดับพื้นที่ (ซึ่งในระดับพื้นที่นั้น ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างประชาชน และ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว) จำนวนรวมทั้งสิ้น 10 คน

ผู้วิจัยได้ใช้ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมทั้งสิ้น 5 ประเด็นคำถาม

โดยประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ระดับนโยบาย ได้แก่ ประเด็นคำถามที่ 1 (เกี่ยวกับบริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก), ประเด็นคำถามที่ 2 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก, ประเด็นคำถามที่ 3 (เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก), และประเด็นคำถามที่ 5 (เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก)

สำหรับประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ระดับพื้นที่ ได้แก่ ประเด็นคำถามที่ 4 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก) และประเด็นคำถามที่ 5 (เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก) เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลหลังจากทำการสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์สรุปแยกประเด็น ทั้งหมด 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1. เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นที่ 2. เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้

ประเด็นที่ 3. เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในระดับนโยบาย

ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

พบว่า แนวทางในการพัฒนาที่ได้รับไปตามแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักประสบผลสำเร็จได้นั้น ทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้จัดให้มีโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวรองรับทั้งสิ้น 6 โครงการ (เทศบาลเมืองหล่มสัก, 2555: 28) ทั้งมีโครงการพัฒนาสองโครงการจากโครงการทั้งหมดโครงการดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ โครงการที่ 5 ได้แก่ โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพ (สวนดงตาล) และโครงการที่ 6 ได้แก่ โครงการก่อสร้างสวนน้ำ สวนสุขภาพ (สวนดงตาล)

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น พอที่จะสรุปเป็นข้อ ได้ดังนี้คือ

(1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ แนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557) ในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร (เทศบาลเมืองหล่มสัก, 2555: 21)

(2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้รับไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ ในแผนพัฒนาเทศบาลสามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล (เทศบาลเมืองหล่มสัก, 2555: 74)

(3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ นโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักข้อที่ 5 ด้านการท่องเที่ยวและ

กีฬา ได้แก่ แรงสร้างสวนสาธารณะเทศบาล (ริมแม่น้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้าวัดโพธิ์สมภพตั้งศักราชมาจนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่อง (กิตติ พัวช่วย, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2556)

(4) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นได้ (กฤติเมธ โอพัง, ม.ป.ป) คือ การพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้านคือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางด้านการดำเนินการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาลเมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางด้านการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ เทศบาลเมืองหล่มสัก (2555) โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขต ตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

แนวทางในการพัฒนาของระดับนโยบาย (นายกิตติ พัวช่วย ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก) พบว่า นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักและคณะผู้บริหารมีแนวทางที่จะพัฒนาให้บริเวณรอบสวนดงตาลจัดทำเป็นตลาดน้ำสวนดงตาล เนื่องจากมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน ส่วนบริเวณภายในสวนดงตาลก็ต้องการจัดให้มีกิจกรรมดนตรีในส่วน และมีการเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตบริเวณสวนดงตาลโดยไม่คิดค่าบริการด้วย (Free Wifi) ซึ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักนั้นจะยึดตามนโยบายและโครงการพัฒนาที่ได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองหล่มสัก 3 ปีไปแล้ว รวมทั้งมีแนวทางในการจัดการเตรียมความพร้อมในเรื่องของบริการต่างๆ ได้แก่ ที่พัก ห้องน้ำ ลานจอดรถ ร้านอาหาร และแหล่งทิ้งขยะ ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลด้วย

ผลการวิจัยประชาชนในระดับพื้นที่

ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขต ตำบลหล่มสัก

จากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลและอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงสวนดงตาลภายในเขตตำบลหล่มสักมีความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ มีความต้องการให้บริเวณสวนดงตาลถูกพัฒนาเป็นตลาดน้ำเช่นกัน อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าบริเวณพื้นที่รอบสวนดงตาลมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านอยู่แล้วและทางเทศบาลได้มีการปรับพื้นที่ทำให้มีบันไดลงสู่บริเวณที่แม่น้ำป่าสักไหลผ่านรอบสวนดงตาล ทั้งนี้มีผู้ให้สัมภาษณ์ 1 ท่านที่ให้สัมภาษณ์แตกต่างไปจากท่านอื่นในเรื่องของการจัดกิจกรรมในบริเวณสวนดงตาล กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ในฐานะประชาชนในที่ประกอบอาชีพหรืออาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลต้องการให้มีการจัดกิจกรรมตลอด เช่น การจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์ กิจกรรมการเต้นแอโรบิกในตอนเย็น และเครื่องออกกำลังกาย เป็นต้น โดยให้เหตุผลว่า การที่อยากให้มีการจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์นั้นเนื่องจากจะได้รับการดึงดูดผู้คนให้มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลอย่างต่อเนื่องได้ เพราะส่วนใหญ่

แล้วบุคคลจะมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลมากเป็นพิเศษจะเป็นวันเสาร์ เนื่องจากวันเสาร์ได้มีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินซึ่งเส้นทางการจัดกิจกรรมถนนคนเดินนั้นจะเป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อให้ผู้คนที่มาท่องเที่ยวบริเวณถนนคนเดินสามารถเดินมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลได้ง่ายเพราะมีถนนที่เชื่อมถึงกันนั่นเอง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป คือไม่ต้องการให้มีกิจกรรมที่เสียดังรบกวนประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลมากเกินไป หรือมีการดูแลป้องกันในเรื่องของการก่ออาชญากรรมต่างๆ เช่น ปัญหาการปล้น การกระชากกระเป๋า หรือการทะเลาะวิวาทต่างๆ ในบริเวณสวนดงตาลที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสัก สรุปได้ดังนี้คือ

(1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ แนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2554-2557) ในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากในแผนพัฒนาเทศบาลสามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล

(2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ นโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักข้อที่ 5 คือ นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล (ริมแม่น้ำป่าสัก หรือ ประปาเดิม) เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้าวัดไพรสนต์ศักดิ์คาราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่อง

(3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นได้ กล่าวคือ การพัฒนาสวนดงตาล มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้านคือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางด้านการศึกษาได้แก่ ความเป็นไปได้ทางด้านการดำเนินการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาลเมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางด้านการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับการแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

พบว่า แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณสวนดงตาลนั้น สรุปได้ดังนี้

(1) มีแนวทางการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลที่สอดคล้องกับนโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก

(2) มีการสร้างที่จอดรถไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล

- (3) มีการจัดสรรพื้นที่ให้สำหรับประชาชนที่ต้องการจะมาขายสินค้าต่างๆ บริเวณรอบสวนดงตาล
- (4) มีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณสวนดงตาลให้สะอาดเรียบร้อย สวยงาม
- (5) มีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการอย่างเพียงพอ
- (6) มีการทำป้ายบอกทางเข้า-ออกให้ชัดเจนสำหรับผู้ที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาล
- (7) ควรมีการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำไม่ให้ท่วมล้นออกมาในฤดูฝน

ผลการวิจัยนักท่องเที่ยวในระดับพื้นที่

ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก

พบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งหากจะพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักต่อไป ทั้งนี้นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่เหมือนกัน คือ มีความต้องการให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืน เพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรจัดเป็นตลาดน้ำแบบเปิดทั้งวัน โอกาสที่จะพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำมีความเป็นไปได้สูงมากเนื่องจากสวนดงตาลมีแม่น้ำไหลผ่านอยู่แล้วสามารถที่จะพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้ง่าย

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสัก สรุปได้ดังนี้คือ

- (1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ แนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557)

(2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้รับไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ ในแผนพัฒนาเทศบาลสามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล

(3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก คือ นโยบายข้อที่ 5 นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล (ริมแม่น้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นสถานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้าวัดไพรสมุทศักราราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นได้ คือ การพัฒนาสวนดงตาล มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้านคือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสัก ได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางด้าน การปฏิบัติงาน ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางการดำเนินการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาลเมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท (เทศบาลเมืองหล่มสัก, 2555: 28) เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย

ว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณสวนดงตาล สรุปได้ดังนี้คือ

(1) ควรจะเริ่มจากในระดับนโยบายก่อน ได้แก่ ในคณะผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจรับผิดชอบสั่งการในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลโดยมีการริเริ่มดำเนินการให้เห็นภาพที่ชัดเจน

(2) มีการประชาสัมพันธ์ต่อสื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุ ทางโทรทัศน์ ทางป้ายประกาศ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนทั้งภายในและภายนอกเขตตำบลหล่มสักได้รับรู้ว่าบริเวณสวนดงตาลได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว

(3) ดำเนินการพัฒนาด้านตัวบุคคลในกลุ่มของประชาชนและกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลว่าควรจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลต่อไป เช่น ในเรื่องของการรักษาความสะอาด เป็นต้น

(4) จัดให้มีร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

(5) เสริมสร้างให้ประชาชนในบริเวณรอบสวนดงตาลเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในเขตพื้นที่ภายในสำหรับที่จะช่วยผลักดันและสร้างสรรค์บริเวณดังกล่าวให้พัฒนาได้เร็วขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาหน่วยวิเคราะห์ทั้งที่เป็นระดับนโยบายและระดับพื้นที่พบว่าสามารถพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทตลาดน้ำได้ เนื่องจากทำเลที่ตั้งเป็นบริเวณศูนย์กลางชุมชนในเขตเทศบาลที่มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านล้อมรอบพื้นที่บริเวณสวนดงตาล ทั้งนี้ในระดับนโยบาย พบว่ามีนโยบายของเทศบาลเมืองหล่มสักที่ได้จัดให้มีโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวรองรับทั้งสิ้น 6 โครงการ

โดยเฉพาะโครงการปรับปรุงสวนสุขภาพ (สวนดงตาล) และโครงการก่อสร้างสวนน้ำ ส่วนประเด็นตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้นั้น คือ แนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557) ในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร รวมทั้งยังปรากฏในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก ที่ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก ด้านการท่องเที่ยว และกีฬา อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดความเป็นได้ คือความพร้อมด้านความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ความเป็นไปได้ทางด้านการปฏิบัติงาน ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐกิจ และความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย สำหรับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว นั้นพบว่า นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักและคณะผู้บริหารมีแนวทางที่จะพัฒนาให้บริเวณรอบสวนดงตาลจัดทำเป็นตลาดน้ำสวนดงตาล โดยการจัดให้มีกิจกรรมและเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ

สำหรับในระดับประชาชนทั่วไปนั้น พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลและอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงสวนดงตาลภายในเขตตำบลหล่มสักมีความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ มีความต้องการให้บริเวณสวนดงตาลถูกพัฒนาเป็นตลาดน้ำ โดยการเสนอให้จัดกิจกรรมในบริเวณสวนดงตาลตลอด เพื่อดึงดูดผู้คนให้มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องระวังไม่ให้เกิดการรบกวนประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณรอบสวนดงตาล รวมทั้งต้องมีการดูแลป้องกันในเรื่องของการก่ออาชญากรรมด้วย มีที่จอดรถพอเพียง มีการจัดสรรพื้นที่ให้สำหรับประชาชนที่ต้องการจะมาขายสินค้า มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ มีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ เป็นต้น

ในส่วนของผู้ที่นักท่องเที่ยว นั้น พบว่า เห็นด้วยในการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสัก โดยต้องการให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำ มีร้านอาหาร มีถนนคนเดิน สำหรับแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณสวนดงตาลนั้น นักท่องเที่ยวเสนอให้เริ่มจากในระดับนโยบายก่อนเพื่อกำหนดความชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ต่อสื่อต่างๆ จัดให้มีร้านอาหารและเครื่องอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและปลอดภัย รวมทั้งเสริมสร้าง

ให้ประชาชนในบริเวณรอบสวนดงตาลเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อแสวงหาความความร่วมมือจากประชาชนในเขตพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ พัวช่วย. (1 มิถุนายน 2556). สัมภาษณ์. นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก. ที่เทศบาลเมืองหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์.
- กฤติเมธ โอพัง. (ม.ป.ป). การศึกษาเบื้องต้นและศึกษาความเป็นไปได้. กรุงเทพมหานคร: [Online] Available: www.scimath.org. (4 ธันวาคม 2556).
- เทศบาลเมืองหล่มสัก. (2555). แผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก (พ.ศ. 2556-2558). เพชรบูรณ์ : เทศบาลเมืองหล่มสัก.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). คู่มือแนวทางการจัดการที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- วรการ สุตาแก้ว. (2555). ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้มอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรียะภา แก้วอุดม. (2553). ทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- แสงจันทร์ ขุนอภัย. (2555). การบริโภคการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกวัดภูจำปาสักแขวงจำปาสัก สารานุกรมรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาอย่างยั่งยืน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.